

Др СЛАВОЉУБ ПОПОВИЋ • др СТЕВАН ЛИЛИЋ

ОСНОВИ ПРАВНИХ ПОСТУПАКА УПРАВНИ ПОСТУПАК

ЗА II И III РАЗРЕД ПРАВНЕ И БИРОТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ

ЗАВОД ЗА УЧБЕНИКЕ И НАСТАВНА СРЕДСТВА • БЕОГРАД

1995.

Предговор

I— При обради материје из *Основа љравних љостљуљака* аутори су се строго придржавали садржине Наставног програма који је објављен у „Просветном гласнику РС” број 7 од 17. априла 1993. године.

II— Књига *Основи љравних љостљуљака— љљравни љостљуљак* намењена је ученицима II и III разреда правне и биротехничке школе (Образовни профил: правни техничар, техничар обезбеђења, биротехничар, дактилограф, портир). У овој књизи обрађена је у целини материја **основа управног поступка** и у врло кратком обиму и материја **управног спора**.

У вези са материјом **основа управног поступка** обрађена су следећа питања: 1) појам, значај и врсте управног поступка; настанак и развој прописа о управном поступку, појам управне ствари; 2) основна начела у управном поступку; 3) надлежност за вођење управног поступка; 4) службено лице овлашћено за вођење поступка и решавање; 5) странке и њихово заступање; 6) општење органа и странака; 7) рокови и повраћај у пређашње стање; 8) одржавање реда и трошкови управног поступка; 9) покретање управног поступка и захтеви странке; 10) поступак до доношења решења; 11) доказивање и дока-

зна средства; 12) решавање и решење; 13) правна средства; 14) ванредна правна средства; 15) извршење у управном поступку.

Затим, следи текст о прекршајном поступку.

У вези са материјом **управног спора** обрађена су у скраћеном обиму питања која су нужна за разумевање института управног спора, што се види и из чињенице да је за читаво ово поглавље предвиђено само 10 часова наставе.

После излагања појединих наставних јединица наведена су контролна питања, на основу којих ученици могу сазнати главну садржину одговарајуће наставне јединице. После контролних питања дати су укратко задаци и вежбе, при чему се указује на одговарајуће одредбе Закона о општем управном поступку, односно код управног спора на одредбе Закона о управним споровима.

После теоријског излагања материје о општем управном поступку и управном спору, дати су примери за одговарајућу тематску јединицу.

На обради тематских области које се односе на општи управни поступак и управни спор сарађивала је и Јованка Савиншек, адвокат из Београда.

АУТОРИ

Садржај

Предговор	5	V СТРАНKE И ЊИХОВО ЗАСТУПАЊЕ	29
УВОД	6	1. Појам странке	29
Правни поступци: појам, значај и врсте	6	2. Врсте странака и њихов међусобни однос у поступку	29
1. Појам поступка (процесног) права	6	3. Страначка способност, процесна способност и страначка легитимација	30
2. Значај поступка	6	4. Странке са дипломатским имунитетом	31
3. Врсте поступка (гране процесног права)	7	5. Заступници странака	32
I ОСНОВИ УПРАВНОГ ПОСТУПКА	8	VI ОПШТЕЊЕ ОРГАНА И СТРАНАКА	36
1. Управни поступак и судски поступак	8	1. Поднесци	36
2. Појам, значај и врсте управног поступка	9	2. Позивање	37
3. Настајак и развој прописа о управном поступку	10	3. Записници и забелешке на спису	38
4. Обавезност примене ЗУП-а	11	4. Разгледање списка и обавештавање о току поступка	40
5. Појам управне ствари	12	5. Достављање	41
II ОСНОВНА НАЧЕЛА УПРАВНОГ ПОСТУПКА	13	VII РОКОВИ И ПОВРАЋАЈ У ПРЕЂАШЊЕ СТАЊЕ	44
1. Појам и значај основних начела	13	1. Појам, врсте и рачунање рокова	44
2. Начело законитости	13	2. Повраћај у пређашње стање	46
3. Начело материјалне истине	14	VIII ОДРЖАВАЊЕ РЕДА И ТРОШКОВИ УПРАВНОГ ПОСТУПКА	49
4. Заштита права грађана и организација и заштита јавног интереса	14	1. Одржавање реда	49
5. Начело двостепености	15	2. Трошкови поступка	49
6. Начело саслушања странке	16	IX ПОКРЕТАЊЕ УПРАВНОГ ПОСТУПКА И ЗАХТЕВИ СТРАНАКА	51
7. Начело слободног оцењивања доказа или начело слободног уверења	16	1. Фазе редовног тока управног поступка	51
8. Начело самосталности органа у решавању	17	2. Покретање поступка: службена (официјелна) и страначка (приватна) максима	52
9. Начело правноснажности решења	17	3. Промене у покренутом поступку	53
10. Начело о дужности пружања помоћи некујој странци	18	X ПОСТУПАК ДО ДОНОШЕЊА РЕШЕЊА	57
11. Начело економичности поступка	19	1. Појам и задаци поступка до доношења решења	57
12. Начело о праву на употребу језика народа и припадника националних мањина односно страног језика	19	2. Овлашћења и дужности службеног лица, права и дужности странке у поступку	57
III НАДЛЕЖНОСТ ЗА ВОЂЕЊЕ УПРАВНОГ ПОСТУПКА	21	3. Скраћени поступак и посебни испитни поступак	57
1. Појам и значај надлежности у управном поступку	21	4. Претходно (прејудиционо) питање	60
2. Врсте надлежности	22	5. Усмена расправа	62
3. Сукоб надлежности	23	XI ДОКАЗИВАЊЕ И ДОКАЗНА СРЕДСТВА	65
4. Правна помоћ	23	1. Предмет доказивања: спорне и неспорне чињенице	65
IV СЛУЖБЕНО ЛИЦЕ ОВЛАШЋЕНО ЗА ВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА И РЕШАВАЊЕ	26		
1. Појам службеног лица и облици	26		
2. Изузеће сужбеног лица	27		

2. Појам и врсте законских претпоставки и неспорне чињенице	65	XVII УПРАВНИ СПОРОВИ	113
3. Терет и поступак доказивања	66	1. Појам и врсте судске контроле рада управе	113
4. Појам и врсте доказних средстава	68	2. Појам, врсте и предмет управног спора	113
XII РЕШАВАЊЕ И РЕШЕЊЕ	74	3. Странке у управном спору и надлежност за решавање	115
1. Појам, значај и форма решења	74	4. Тужба и поступак по тужби	117
2. Рок за доношење решења и „ћутање администрације”	76	5. Правна средства у управном спору	119
3. Врсте решења	77	6. Обавезност пресуда донетих у управним споровима	121
4. Закључак	82	ВЕЖБЕ	122
XIII ПРАВНА СРЕДСТВА	83	1. Захтев за покретање управног поступка	122
1. Појам и врсте правних средстава у управном поступку	83	2. Позиви странкама и другим учесницима у поступку	123
2. Жалба	84	3. Пример закључка о изузећу службеног лица	132
3. Органи надлежни за решавање по жалби	84	4. Пример закључка о спајању више управних ствари у један поступак	133
4. Дејство жалбе	85	5. Пример записника о усменој расправи	134
5. Рад првостепеног органа по жалби	86	6. Пример решења са свим саставним деловима	136
6. Решавање другостепеног органа по жалби	87	7. Пример обрасца делимичног решења	138
7. Рок за доношење решења и жалба у случају „ћутања администрације”	90	8. Пример обрасца допунског решења	139
8. Рок за доношење решења по жалби	91	9. Пример обрасца негативног решења	140
XIV ВАНРЕДНА ПРАВНА СРЕДСТВА	92	10. Пример обрасца позитивног решења	141
1. Појам и врсте ванредних правних средстава	92	11. Пример обрасца позитивног-оптерећујућег решења	142
2. Обнова управног поступка	92	12. Пример жалбе на првостепено решење	143
3. Мењање и поништавање решења у вези са управним спором	94	13. Пример жалбе због „ћутања администрације”	
4. Захтев за заштиту законитости	95	14. Пример обрасца другостепеног решења о поништавању првостепеног решења	144
5. Поништавање и укидање решења донетих у управном поступку по праву надзора	96	15. Пример обрасца другостепеног решења о одбијању жалбе на првостепено решење	145
6. Укидање и мењање правноснажних решења донетих у управном поступку уз пристанак или по захтеву странке	97	16. Пример предлога којим се тражи обнова управног поступка	146
7. Ванредно укидање извршног решења	98	17. Пример обрасца решења по предлогу за обнову поступка	147
8. Оглашавање решења ништавим	99	18. Пример тужбе за покретање управног спора	148
9. Правне последице поништавања и укидања решења	100	19. Пример пресуде о уважавању тужбе и поништавању ожалбеног решења	149
XV ИЗВРШЕЊЕ У УПРАВНОМ ПОСТУПКУ	102	20. Пример замолинице за правну помоћ	150
1. Појам и врсте извршења	102	21. Пример закључка о накнади трошкова поступка	151
2. Обустављање и одлагање извршења	103	22. Пример закључка о покретању управног поступка по службеној дужности	152
3. Административно извршење ради испуњења обавеза	103	23. Пример решења другостепеног органа-одбацивање неблаговремено изјављене жалбе	153
4. Административно извршење ради обезбеђења извршења обавеза	104	Литература и правни извори	154
XVI ПРЕКРШАЈНИ ПОСТУПАК	106		
1. Појам, врсте прекршаја и разликовање прекршаја од других деликата	106		
2. Надлежност за прописивање прекршаја	107		
3. Начела прекршајног поступка	107		
4. Прекршајне казне и заштитне мере	108		
5. Услови и посебни случајеви одговорности за прекршаје	109		
6. Застарелост гоњења и извршења	111		